

Putukaväila tüüpkasutajad
ehk persoonad

Raporti koostajad:

Elis Kaljuvee, Sigrid Solnik,
Kaia Beilmann, Anu Salumaa

Välitööde läbiviijad:

Elis Kaljuvee, Sigrid Solnik,
Kaia Beilmann, Anu Salumaa,
Alice Karlson, Maret Luud

Fotode autorid:

välitööde läbiviijad ja uuringus
osalenud inimesed

Tellijad:

Rakendusliku Antropoloogia Keskuse (RAK) eesmärgiks on sotsiaal- ja humanitaarteaduste meetodite abil praktiliste probleemide lahendamine Eesti ühiskonnas. Viime läbi kvalitatiivseid uuringuid, mille abil on võimalik leida lahendusi nii ühiskondlikele kui ka näiteks ettevõttesisestele probleemidele. Meie jaoks on oluline kodanikuühiskonna areng, organisatsioonide teadlik tegutsemine ning uurimistöö kaasamine nende edendamisesse. Näeme küsimustes vastuseid ning probleemides lahenduskäike.

Läheneleme igale juhtumile individuaalselt ning lähtume just selle probleemkohtadest ja küsimustest. Peame oluliseks vahetut suhtlust ning kasutame materjali kogumiseks vestlusi, intervjuusid ja vaatlust, et avada probleeme sügavuti. Kombineerime uurimisprotsessis kaasaegset tehnoloogiat ning visuaalseid meetodeid, et edastada küsijale mitmekülgne pilt vastustest.

Putukaväila ruumitaju ja- kasutuse uuring on tellitud B.Green välisprojekti raames ning kaasrahastatud Kesk-Läänemere Interreg programmi vahenditest.

B.GREEN

Sisukord

Taustaks: isikute loomine	4
Taustaks: laste ja noorte arvamuse küsimine	6
Elupõline kontoritöötaja	8
Kunstihuviline tudeng	14
Aktiivne spordiharrastaja	21
Hakkaja ratastooliga liikuja	27
Krapsakas pensionär	32
Kogenud lapsevanem	38
Lapsed räägivad	44
Noored räägivad	47

Taustaks: persoonade loomine

Persoonad on fiktiivsed karakterid, kes esindavad päris inimesi. Enamasti kasutatakse persoonasid erinevates valdkondades selleks, et paremini oma kasutajaid mõista ning disainida neile sobivaid tooteid või teenuseid.

Kuigi persoonad on väljamõeldud, põhinevad nad alati päris inimeste kogemusel. Persoonade loomiseks kogutakse kasutajate kohta etnograafilist teavet, st vaadeldakse kasutajaid nende keskkonnas või ka toote/teenuse kasutamisel, tehakse intervjuusid ja kasutatakse muid meetodeid, et saada kasutajatest võimalikult lai pilt. Seejuures on eriti oluline saada aru kasutaja eesmärkidest, mitte ainult tegevustest või ülesannetest. Vajalik on mõista, miks kasutaja midagi teeb või miks ta midagi arvab.¹

Lühikirjeldused Putukaväila tüüpkasutajatest ehk kuus persoonat valmisid välitööde käigus kogutud materjali põhjal. Persoonade eesmärk on kirjeldada, kuidas inimesed praegu Putukaväila ühendaval kergliiklusteel liiguvad, kuidas nad eri ruumiosasid kasutavad ja millised on peamised probleemid, millega nad oma teekonnal kokku puutuvad.

Persoonad on loodud süvaintervjuude, osalejat kaasava meetodi intervjuude ning vaatlustel tehtud lühiintervjuude käigus kogunenud teadmiste põhjal. Mina-vormis ja jutustavat stiili kasutavad persoonad sisaldavad inimeste enda tsitaate, kuid parema loetavuse tõttu ei ole me tsitaate eraldi esile tõstnud.

1. Reitalu, L. (2020) Elektriteatri küllastajate persoonad ja küllastusteed. Magistripöjekt. Tartu Ülikool, etnoloogia osakond.

Iga persoona puhul oleme käsitlenud järgmisi alateemasid:

- **Taust:** kirjeldame lühidalt, millise inimesega on tegemist.
- **Putukaväilal liikumine:** selgitame, kuidas inimene kergliiklusteedel liigub ja mis eesmärgil ta nii kergliiklusteed kui ka Putukaväila üldisemalt kasutab.
- **Probleemkohad:** toome välja olulisemad probleemid, millega see persoona peab Putukaväilal silmitsi seisma.
- **Rohelus:** kirjeldame, kuidas see persoona suhtub loodusesse üldisemalt, aga ka niitmata aladesse.
- **Soovid:** toome välja mõned olulisemad soovid, millega võiks Putukaväila arendamisel arvestada.

Persoonasid lugedes tasub meeles pidada, et need on kategooriad, mille poole üks või teine Putukaväila kasutaja kaldub. Tegelikuses on inimesed palju mitmekülgsemad ning neis võib olla mitme persoona omadusi.

Taustaks: laste ja noorte arvamuse küsimine

Laste ja noorte käest info kogumisel tuleb silmas pidada ealisi iseärasusi. Lapsed võtavad maailma sellisena, nagu see on. Neil on küll elav kujutlusvõime, aga nad ei oska sageli öelda, mis on nende jaoks keeruline või ebameeldiv – neid ümbritsev keskkond lihtsalt on selline ja nad ei tea, et teistmoodi on üldse võimalik. Ka ei oska lapsed veel abstraktselt mõelda, mistõttu tasub lastega rääkida teemadel, mis on neile tuttavad. Lastega töötamiseks sobivad paremini loovad meetodid, nt joonistamine, sest nende jaoks on klassikaline intervjuusituatsioon pigem võõras, samas mingil teemal piltide joonistamine palju tuttavam ülesanne. “Putukaväila ruumitaju ja -kasutuse uuringu” käigus palusime 6-7-aastastel lasteaialastel joonistada pilte teemal “Unistuste mänguväljak” ja kirjeldada, mida neile meeldib õues teha, mida neile õues teha ei meeldi ja millal neil on õues igav olla. Õues aja veetmine ja mänguväljakutel käimine on laste jaoks tuttavamad tegevused ja sellest on lihtsam rääkida, kui näiteks takistustest või raskustest.

Noored on juba võimelised abstraktsemalt mõtlema ja probleemkohti avama, aga nad on valmis seda tegema teemal, mis neile korda läheb. Seega tuleb jälgida, et uurimisteema oleks noorte jaoks aktuaalne. Noortel on lihtsam rääkida teiste noortega, keda nad juba tunnevad. Samas ei pruugi noored tahta sõprade-tuttavate ees tunnistada, et miski on keeruline või et nad ei saa millegagi hakkama, seega tasub tundlikumad teemad jätta individuaalseteks vestlusteks. Samuti tuleb meeles pidada, et täiskasvanu kohalolu mõjutab seda, mida ja kuidas noor väljendab. Tihti ei soovita mingitel teemadel täiskasvanuga rääkida. “Putukaväila ruumitaju ja -kasutuse uuringu” käigus tegime grüpiintervjuu, kus osales kuus noort vanuses 14-17-aastat. Grüpiintervjuu käigus arutasime, kus noored linnas aega veedavad, mida nad linnas teevad ja millest nad puudust tunnevad.

Putukaväila tüüpkasutajate seas ei ole eraldi laste ja noorte persoonat, sest selliste persoonade loomine nõuaks paljude eri vanusegruppide kaasamist, see aga ei mahtunud uuringu ajaraami. Kuna ealised iseärasused ja ka huvialad-hobid on laste ja noorte puhul määravama tähtsusega kui muude vanusegruppide puhul, ei saa luua ühte lapse või noore persoonat, vaid neid tekiks kindlasti rohkem. Seepärast oleme laste ja noorte mõtted üldistanud ning välja toonud suuremad probleemid ja võimalused, mis nooremate ruumikasutajate jaoks uuringu käigus esile kerkisid.

Elupõline kontoritöötaja

“ Mul on koguaeg selline tunne, et ma kellelgi koperdan ees ja ma ei taha koperdada ees.

 Kasutab Putukaväila tervisekõnni tegemiseks, nii üksi kui kaaslasega. Võimalusel ühendab kõndimise ja kohustuslikud käigud.

 Väldib rahvarohkeid lõike, ei taha teistele kergliiklejatele ette jääda. Eelistaks, et liikumisrajad oleksid kiiruse järgi eraldatud.

 Linnaloodus võiks olla hoolitsetud. Kui jätta paiguti hein kasvama, tuleks seda tähistada ja seletada.

 Linn on inimestele mõeldud elukeskkond, putukate ja muu eluslooduse kõrval tuleb tagada, et inimestel on seal ka mõnus olla.

Putukaväila persoonad

Taust

Mul on üsna istuv töö, alati on olnud, nii et ma olen nüüd tõesti võtnud endale sellise kohustuse, et ma iga päev tund aega liigun. Ma olen seda üle kahe aasta teinud. Ükskõik mis ilm väljas on, ma ikkagi lähen välja, teen selle ringi ära.

Mul on siin Astangul, kodu lähedal, metsarada, kus igapäevased lühikesed ringid ära saab käidud, aga seda ei hooldata ja valgustust ka pole.

Astangul on tegelikult väga mõnus elada. Kui ma noorem olin, peeti seda selliseks koledaks venelaste kandiks, aga nüüd on siia uusarendusi tehtud ja on palju noorpere liikumist näha ja eesti keelt kuulda.

Selle Pelguranna ja Paavli kandiga on sama lugu – ajalooliselt muukeelne ala, aga seal on nüüd juba üsna palju ka eestikeelset seltskonda.

Putukaväilal liikumine

Kuna mu vanemad elavad Pelgurannas, siis nende juurde ma ka **proovin ilusa ilmaga ja nädalavahetustel pigem jalutada**. Siis lähen siit Stroomi rannani ja Koldesse, garaažide vahelt Selverisse toidukraami ostma ja siis sealt Puhangut ja Vihurit pidi nende juurde. Vanemad on mõlemad 83-aastased, nii et eks seal peab järjest rohkem käima hakkama, siis ilmselt lähengi rohkem autoga, otse töölt näiteks.

Kui on pime ja mudane või kui tahaks pikka ringi teha, sõidan autoga ka kuhugi jalutama: Paljassaarde, Järvele või tegelikult ka sellele Putukaväila kergliiklusteele. Mul üks sõbranna elab ka selle kergliiklustee ääres, Väana tänava kandis. Seal on oleme ka alustanud ja lõpetanud. Seal on väikesed kolmekordsed uuselamud, millel on aiad ja aiaväravad, nii et sa lähed väravast otse sinna terviserajale. Ma pargin auto näiteks sõbranna maja alla. Ma tean, et seal on hooldatud tee, et ma saan seal kõndida, et ei ole libe ja ma ei kuku.

See on ebameeldiv tunne, kui on palju liiklejaid ja on koguaeg tunne, et oled kellelgi ees

Seal Hiiul ja Nõmmel muidugi veidi on see häda, et seal on väga palju inimesi. Stroomi rannas samamoodi. Eriti eelmisel kevadel, koroonatõttu, nagu laulupidu! Kõik lapsekärudega jalutajad, siis jalgratturid, kes on väga nahaalsed, kes sinust läbi tahavad sõita. Ja siis sa **pead olema tegelt natuke sellises häireseisundis, sest sul on koguaeg tunne, et järsku ma jään kellelegi ette**, ei saa päris oma mõtetes liigelda. Mul isa lausa kardab neid tuiskavaid rattureid ja tõukerattaga sõitjaid, talle on lapsed otsa sõitnud mitu korda.

Seal Merimetsa metsas mulle ei meeldi jalutada, see on soine ja eksitav. Ta ei ole nagu selline kena parkmets, vaid selline võsa.

Seal garaažide vahelisel alal on palju prügi maas ja seal liigub igasugust kontingenti

Probleemkohad

Mis mind seal vanemate kodu kandis jalutades tõeliselt häirib, on see, et sealt **garaažide vahelt ei saa läbi**, pääsed vaid Sõlesse või Koldesse. Iga kord Selverist tulles pean sellise ringi tegema. Ja see koridor seal on üsna arusaamatu, seda ei saa kasutada, see on lihtsalt hiiglaslik tuuline ala, mõned inimesed tuterdavad üle selle ala, kui muud üle ei jää, et ma arvan, et seda ei kasutata muul eesmärgil üldse. Ja no eks ta natuke kõhe on ka, seal pinkidel on ikka näha joodikuid või nende prügi, pudeleid, mida ei saa kuhugi ära viia.

Seal toimub üldse mingi omaette elu, need garaažid on tihti olnud kohad, kus müüakse erinevaid narkootikume ja see majandustegevus on seal päris aktiivne olnud, aastakümneid, ma arvan juba. Päris palju on ka neid, kes reaalselt ajavad oma auto välja ja putitavad. Mul on kahtlus, et osades garaažides on saun, sest seal on korstnad ja laupäeva õhtul tuleb suitsu. Igal juhul võiks nende asemel olla midagi muud, **neid garaaže seal kindlasti ei peaks olema**.

Oleks hea, kui neist kõrgepingemastidest ka lahti saaks, sest need meenutavad üht teist ühiskonnakorda. Mõne võib jätta, aga et kõik need monstrumid siia püsti jätta – seda ma ei taha. Kerge allergia on selle nõukaaja pärandi osas.

Üks asi, millest ma veel aru ei saa, on see **niitmine** siin. **Tunne on selline, et ühest kohast koristati ja teises kohas jäeti nii nagu on**. Mulle meeldib see, mis on tehtud siin Paldiski maantee vahealal. Et seal on nagu ära määratud kuidagi postidega niimoodi, et märgid on maha pandud, kust niita ja kust mitte niita. Et on tekitatud sellised peenravaalud võib öelda piltlikult.

Linnaaiad on toredad, aga sealt kipuvad aiasaadused rändama minema

Mulle see kombinatsioon täitsa meeldib, et siis ta ei jäta sellist harimata muljet. Aga see kõik on segadusttekitav küll. Mingi kord võiks ikkagi olla.

Linnaaia mõte mulle väga meeldib, aga **ma ise ei julgeks sellises kohas kalleid taimi kasvatada, sest sealt ju varastatakse kogu aeg!** Kui see ala oleks viisakam, kui oleks rohkem inimesi, kes siin jalutaks ja veedaks siin aega, siis kindlasti ei varastataks nii palju. Praegu keegi ei jää siia, kõik tulevad ja käivad lihtsalt läbi ja ma arvan, et see on probleem. Olen ise näinud, kuidas keegi seal taimi välja kaevas. Küllap siis varastatakse näiteks valmis porgandeid ka. Mõned inimesed lihtsalt on sellised.

Minu meelest on utoopiline arvata, et kui tehakse mingi tore Putukaväli, et see siis kuidagi midagi muudab, sest näiteks praegugi on seal enne garaaže tohutult suur roheala ja praegu hakatakse sinna Lidlit ehitama, aga ma arvan, et see on olnud läbi aegade üks kõige räpasemaid kohti, seal on hästi palju alkohoolikuid. See muruplats on alailma kaetud mingi sodi ja asjadega ja seal on hästi palju taarat, üli-üli räpane. **Paavli kaltsukasse minek on selline esteetiline katastroof.** Selles mõttes siin nagu tuleb olla realist, et kellele sa siin midagi teed, pead tegema ikkagi nendele inimestele, kes seal elavad. Laagris näiteks tehti ühte kohta ilus park ja siis bomžid võtsid selle endale ja pensionäridel ei olnud jälle kusagil olla.

Kõrgepingeliinid mõjuvad tööstuslikult, aga mõned lõigud on ilusamad ka

Rohelus

Mis on põhiline, et siin ei ole palju ilusaid kohti selle tee peal, sest väga palju on sellist hästi räämas tööstusmaastikku, mitte isegi sellist kergelt romantilist mahajäetud lagunevat nagu seal Koplis, vaid lihtsalt sellist koledat tööstust. Ja mõned üksikud lõigud on, kus on nagu ilusam. Isegi seal Stroomi metsa ääres, et see tee ei ole seal ilus. Võiks olla selliseid privaatseid väikeseid parke, rohelisi sopikesi.

Minu jaoks on rohelus hästi oluline, niidutaimed mulle meeldivad, kellukad ja moonid. Aga nende putukate juures ei tohi ära unustada, et me oleme ikkagi linnas. Et see ei ole mingi puutumatu ürgmets, eksole, kus peab mingit ühte puud kaitsma. Et kui on ikkagi vaja arendada ja teha midagi, siis võtku see puu maha. Ma tean, et normid näevad ette, et istutatakse võib-olla viis tükki asemele. Aga seda peab võimaldama. Seda peab tegema. Sest linn on inimeste elukeskkond. Aga peaks olema inimestele mõnus elukeskkond. Mitte nagu mul kodu lähedal, kus ühes kohas on üks suur puu ja selle suure puu all on üks pink. Ja see pink on alati olnud suviti enamasti vaba ja seal on hästi mõnus vari olnud, see puu andis varju. Sellel puul sel aastal saeti see tohutu suur oks maha, mis varju andis. Nüüd on see puu selline, et ühelt poolt oksa ei ole ja päike paistab sinna pingile kogu aeg peale. Miks seda vaja oli, ma ei tea.

Ma muidugi veidi olen umbusklik ka selliste roheliste asjade osas siin linnas. Mõtlesin, et see Putukaväil ka – pauhti – ehitatakse valmis, kuna suurem osa on tee mõttes ju olemas. Kui on jupitamine, tekib selline nagu kahtlus, et ehitatakse mingi jupp valmis ja ülejäänut ei tule. Või tehakse mingi pakasuuha, et nii vahva, me nüüd tahame roheline olla, tegime mingi asja valmis. Ja siis ehitatakse asfalt sinna lõpuks, nagu Kultuurikilomeeter, millest pole midagi alles.

Soovid

Kaasaegne linnaruum

Ei taha nõukogudeaegset pärandit (garaažid, kõrgepingemastid, vanad tehasehooned), sellel ajalooline taak ega ole esteetiline.

Mõni kohvik kergliiklustee ääres

Sõbrannaga kõndimas käies oleks hea vahepeal üks kohv võtta.

Ei taha lihtsalt läbikäigualasid

Pikad tühjad ja tuulised koridorid ei meeldi. Ala peaks ikkagi olema hoolitsetud ja korrastatud.

Rohkem pinke tee ääres

Mõtleb oma eakatele vanematele, kes ei lähe üldse sellistesse kohtadesse jalutama, kus pole piisavalt palju pinke.

Parem kommunikatsioon muruniitmise osas

Idee vastu otseselt ei ole, ent lihtsalt n-ö lohakile jäetud maatükid tekitavad palju küsimusi.

Kunstihuviline tudeng

“ See võibki olla see koht, kus kõik selline Tallinna rohepealinna pööre võiks alguse saada. Et see ongi see koht, kuhu oma välismaa sõbrad toome ja sõidame tõuksidega ringi.

 Liigub kergliiklusteel nii ratta kui tõuksiga, meeldib ka Stroomil sõpradega grillida

 Keskkond vajab natuke planeerimatust – võiks olla rohkem metsikuid alasid ja leida kultuuriloolistele päranditele uus loominguline kasutus

 Meeldivad väljakutsed ja seiklused

 Sõidab tõuksiga ka pinnaskattega teedel, et uusi kohti avastada ja tõestada, et miski pole võimatu

 Kergliiklusteed võiks rikastada kunstijätkudega – see teeks tee huvitavamaks

Putukaväila persoonad

Taust

Ma olen venekeelsest perest, elan Õismäel, seal Nurmenuku peatuse lähedal. Õismäel olen ma alati elanud ja tunnen seda nagu oma viit sõrme, aga mulle meeldib linnas ikka igasugu uusi kohti avastada.

Praegu ma elan koos vanematega, sest rahaliselt on natuke kitsas ja ei saa oma korterit lubada, aga kui see võimalus tekib, siis tahaks kolida kuskile mujale linnaossa, oleks põnevam ja saaks kuidagi teistmoodi jälle seda linna näha.

Hiljuti läksin EKAsse graafilist disaini õppima. See on huvitav küll, aga ma mõtlen, et äkki ma kuidagi vahetan veel, väga palju muud on ka põnevat ja tegelikult näiteks need linnaruumi teemad on ka minu jaoks hästi olulised.

Stromka grillialad on soojal ajal mõnusad kohad sõpradega kogunemiseks

Putukaväilal liikumine

Koolis üritan ma enamuse aastast käia rattaga. Tõesti, kui jää ja hanged on, siis lülitan bussi peale ümber ja võibolla siis ka, kui liiga hullult sajab. Aga üldiselt saab ikka sõita ja see on selline paras distants ka, ega ajaliselt tegelikult suurt vahet ei teegi, kas sõita ratta või bussiga. Hommikupoole on see just eriti hea, sest mulle meeldib ise alustada päeva, mitte et keegi sind veab. Ja ratas on selles mõttes kõige ausam transport.

Rattaga ma siis sõidan kooli ja tagasi. Siis ma sõidangi mööda seda Putukaväila teed, see ühendab päris hästi ära, kuigi Balta-poolne ots jääb muidugi puudu veel. Rattaga ma sõidan, jah, hästi palju ja Põhja-Tallinnas on seal päris mitmeid sihtkohti. Me käime näiteks **sõpradega Stromkal grillimas**, siis kui on hooaeg. **Lahe, et need avalikud grillid on seal, et saab ka linnas grillida ja tšillida.** Õismäel võiks ka midagi sellist olla, muidu ma peale Stromka ei tea, et linnas kuskil oleks.

Vahepeal mulle meeldib jalutada ka ja siis mõnikord ma **sõidan nende elektritõuksidega.** Ma vahest lähen nendega sealt ka, kust tavaliselt ei sõideta. Näiteks Stromkal on mere ääres mets ja sealt läheb tee läbi. Just see otse läbi on väga äge rohekoridor, tekib selline roheline, et mõlemal pool on puud ja kitsed elavad ja jänesed. Ja mingitel muudel **metsateedel vahest sõidan ka tõuksiga.** Paljud kindlasti arvavad, et sealt sellise asjaga ei saagi üldse sõita, aga mulle natuke meeldib ka selline väljakutse, et keegi ütleb, et “ei saa”, siis mulle meeldib, et “saab küll”!

Mulle meeldib, kui keskkond pakub põnevust, mingeid üllatusi ja kui seal on parasjagu metsikust. Minu arvates on oluline, et leiduks ka kaost, neid kaosehetki. Et **tegelikult me aju nagu vajab minu arust ka seda planeerimatust või kaost.** Hästi oluline on see, ma arvan, et ei võetaks

maha kõike seda, mis on vana, ega tehtaks igale poole uut ja “siledamat” asemele. Mulle selline suhtumine üldse ei meeldi, ma ei saa aru, miks peaks kõik olema ühtemoodi silutud ja lakatud. Võib vabalt küll jätta neid kultuuriloolisi pärandeid ka. Neid on mõnes kohas juba tehtud ka julgemalt. Et **kui on kuskil mingi vana vare või laga, siis seda võib ju eksponeerida, selle asemel, et kõik maha lükata ja teha kõik ühtemoodi steriilselt korda.**

Samamoodi, näiteks need kõrgepingeliinide mastid seal Stromka kandis ja mujal ka, nendega võiks ju midagi huvitavat välja mõelda, minu arvates need on väga lahedad ja sellised head maamärgid ka. Maha võtta saab alati, aga võiks korra mõelda, mida arhitektuurselt on võimalik nendega teha.

Mulle meeldivad väljakutsed, tegelikult on Merimetsa metsatee ka elektritõuksiga täitsa läbitav

Ehitajate teel on palju teeületajaid ka jalgratta ja tõuksiga ning alati ei mahu koos ohutussaarele

Probleemkohad

Mis selle tõuksiga küll on, üks asi on see, et nii **Tuule kui Boldi tõukside piirkonnast jääb see Putukaväila tee välja**. Ma sõidaks isegi rohkem võibolla, aga kui ma tahan näiteks linnast koju sõita sellega, siis – kuigi ma elan kohe selle tee ääres – siis **ma ei saa tõuksi sinna jätta, ilma et trahvi peaks maksma**. Sõita võib küll, aga sinna jätta ei või.

Ja siis veel, et kui ma lähen, noh, rattaga tavaliselt, aga vahepeal tõuksiga ka, suur osa teest on selline hea sõitmiseks, igasugusest tavalikkusest eemal, ei ole ohtu jääda auto alla, väga hea sileda kattega. Aga mul kohe alguses näiteks Õismäel tuleb see Ehitajate tee ja vot sealt on küll paha minna. Tuled hooga ja siis pead täitsa seisma jääma, tegema sellise jõnksu veel, ootama kõigepealt ühe foori taga ja siis teise, vahepeal **ohutussaarele ei jalgratas ega tõuks korralikult ära ei mahu, eriti, kui palju rahvast on**. Mina sealt lähen küll punasega üle, kui autosid parajasti ei tule.

Minu arvates on **pinke ka vähevõitu seal tee ääres**. Iseenesest oleks ju mõnus istuda vahepeal, aga kohati on neid seal üsna hõredalt. Ja eriti hea oleks, kui need ei oleks ainult reas seal niimoodi, vaid paigutatud kuidagi paremini, et **saaks mõnikord näiteks niisama aega veeta seal teistega** või miks mitte üksinda raamatutki lugeda, aga see eeldaks ka seljatõe olemasolu.

Veel seda ka, et mulle eriti ei meeldi tegelikult, kui tee on selline pikk ja sirge. Kooli sõites on küll mõnikord kiire ja väga polegi aega ringi vaadata, tahaks kiiremini kohale jõuda ja siis on hea, et see tee on vahepeal nagu ekspress. Aga muidu see on täitsa tüütu. Ja eriti, kui tee ääres midagi pole ka. No, sealsamas Õismäel mul. Seal see tee läheb pikalt ja sirgelt ja laialt. Ja **midagi eriti pole vaadata tee ääres**, no, ikka suht igav on. Ma arvan, et

sellistesse kohtadesse **võiks näiteks panna mingeid veidraid kunstiobjekte tee äärde**, kohe oleks palju põnevam. Ja aitaks ruumis orienteeruda ka. Miks mitte ka neid vanu kõrgepingeliine ära kasutada kunstilistel eesmärkidel: tekitada neist mingid loomakujutised, vaatetornid või lihtsalt ronitaimedega ära kaunistada, siis tekiks eriti lahe postapokalüptiline vaatepilt.

Praegu selle tee peal minu meelest ei olegi kohta, kus saaksid nagu metsa sisse minna, seal istuda ja hängida sõpradega koos. Et jääd sinna tee peale rohkem nagu tolgendama. Et samas nagu **see ei ole väga esteetiliselt nauditav niimoodi õues hängimiseks**.

Selline isetekkeline kunst on põnev

Tühermaad ja kõrgepingemaste võiks kuidagi loominguliselt kasutada, aga nii, et metsikus jääks ka alles

Rohelus

Mulle, jah, meeldib selline metsikus. Ega ta ei pea siis olema selline, et sul on mingi ülekasvanud võsa. **Võiks lihtsalt rahule jätta seda loodust natuke.** Ja võib täitsa vabalt olla vahepeal ka selline tühermaa. Ega tühermaa ei ole iseenesest halb ju. Aga eks ta ilmselt peaks olema ikka selliselt parasjagu hoolitsetud ka, ma saan aru, et kõike ei saa täitsa metsikuks jätta.

Iseenesest see väila projekt on hästi-hästi-hästi murranguline koht minu arvates, see võibki olla see koht, kus kõik selline Tallinna rohepealinna pööre võiks alguse saada. Et **see ongi see koht, kuhu oma välismaa sõbrad toome ja sõidame tõuksidega ringi.**

Soovid

Avalik grillimiskoht

Sellised grillimiskohad on praegu ainult Stroomi rannas, aga võiks olla ka mujal, et linnainimesed saaksid nii avalikus ruumis mõnusasti vaba aega veeta.

Pingid

Putukaväila ääres on pinke vähevõitu, eriti on puudu pinkidest, mis ei jääks otse päikese kätte. Samuti ei ole pingid praegu paigutatud nii, et see võimaldaks inimeste omavahelist suhtlust või iseendaga värskes õhus ajaveetmist ja raamatu lugemistki. Neid võiks paigutada ka nt nurga all, puudu on ka seljatoed.

Tänavakunst/kunstirohkem linnaruum

Eriti just pikki ja sirgeid löike (aga ka nt selliseid, mida tajutakse tihtipeale koledana, näiteks garaažid Sõle ja Kolde puiestee vahelisel alal) aitaksid erinevad kunstiobjektid või ka muud kutsuvad ajaveetmiskohad (kohvikud) ilmestada.

Aktiivne spordiharrastaja

“ Ma liigutan. Keha tahab seda, januneb kohe. Tal on vaja liigutamist.

- Jookseb, rulluisutab, sõidab rattaga, kasutab väljõusaali ja talvel suusatab
- Rattasõiduks on sirge asfalttee hea, aga jookseb asfalttee kõrval pinnase peal
- Meeldib teha pikki tiire ja oleks hea, kui saaks sujuvalt ka teistele rattateedele
- Väärtustab loodust ja meeldib läbi roheluse sõita
- Ühtlast tempot ei saa hoida, sest on palju liiklejaid, kellega arvestada

Putukaväila persoonad

Jookseb mööda Putukaväila, et jõuda Harku terviseradadele

Ratas ei mahu mugavalt ohutussaarele Ehitajate tee ristmikul

Tuuliku tee ristmik on ohtlik, kui auto ei võta hoogu maha

Ootamatu ja terav kurv Soodi teel

Surfikohtad Stroomi rannas on ägedad

Käib Stroomi rannas väljõusaalis, mööda väila

Taust

Kolisime perega mõned aastad tagasi Hiule – kuidagi hoopis teine tunne, kui on oma maja ja aed ja rohelus ümberringi. Suvel saab grillida ja lastel on vabalt ruumi õues ringi joosta. Eks palju on räägitud sellest noorte rasvumisest, aga ma näen, et kui ei ole võimalust või põhjust välja minna, staadionid on taraga ümbritsetud, siis ei taha ka nagu väga. Nii et siin Hiul on ikka lastel rohkem võimalusi väljas olla ja liikuda.

Ise ikka 3-4 korda nädalas tegelen aktiivselt spordiga – sõidan palju rattaga, käin jooksmas, vahel rulluisutan ja käin väljõusaalides, talvel suusatan.

Ma olen ka väikestviisi ajaloo huviline, see oli väga äge avastus minu jaoks, kui ma ükskord Merimetsas trenni tehes leidsin, et seal on tsaariaegsed puust raudteerööpad alles. Mõtlesin, et Putukaväil võiks kuskil seda ka eksponeerida, et mis andis selleks võimaluse – see koridor jäi keset linna, kuna see on endine raudteemaa.

Elab Hiul

Putukaväila lõpp

Jooksjate jaoks on oluline, et asfalttee ääres oleks ka pinnasrada

Putukaväilal liikumine

Seda kergliiklusteed ma kasutan küll ikka tihti, jah. Kodust jooksen Harku metsa radadeni, siis ikka **jooksen asfalti kõrvalt, et põlvi ära ei põrutaks**. Seal on täitsa sissetallatud rada selle jaoks, et paljud jooksevad niimoodi. Ja siis teen Harku metsas tiire. **Talvel muidugi jooksen mööda kergliiklusteed**, sest seal on tee ilusti lumest puhtaks lükatud ja tänavavalgustus on ka, nii et pärast tööd on seal hea joosta. Ja talvel meeldib mulle metsas suusatada, kuigi talvel ilusate ilmadega on rahvast ka rohkem, siis on nagu laulupidu täiesti.

Aga muidu sellel Putukaväila kergliiklusteel ma liigun ka ikka palju. **See tee ongi nagu omamoodi kergliikluse maantee**, et ikka väga paljud teevad sporti seal. Näiteks **rulluisutamaskäin** – siit Hiiu poolt on hea minna, terve tee on allamäge. Siis **käin seal Stroomi rannas välijõusaalis** ja rullitan jälle tagasi. **Rattaga sõidan ka palju**.

Alguses, kui Hiiule kolisime, siis oli keeruline aru saada, et kuhu seda kergliiklusteed mööda veel pärast edasi saab, sest mulle **meeldib ikka pikki tiire teha**. Tallinnas on üldse see probleem, et **rattateed lõppevad täiesti juhuslikult ära**, et pigem see võiks olla selline ühtne komplekt, et kui sa valid rattaga liiklemise, et sul on võimalik ühest kohast teise jõuda ja tagasi.

Aga jah, see kergliiklustee ise on hea sile ja pikk sirge ja kuidagi **mõnus on sõita läbi looduse eriti**. Märkad seda ilu ja linnulaulu ja sa ei märkagi, et sa oled juba Stromkal. Ja Stroomil ka need surfikohad, need on väga ägedad, seal on ühest küljest spordi vaibiga, aga seal on alati mingi kohviku asi ka, et inimesed, kes parasjagu ei surfa või tulevad nendega kaasa, siis istuvad ja hängivad seal. See on väga selline mõnus sportliku vaibiga linnaruum.

Keerulised on kohad, kus teede ristumisalal on palju inimesi

Jäätiseputkade ette, mis asuvad väga tee ääres, kipuvad tekkima pudelikaelad

Probleemkohad

Sportimise jaoks ikka tõesti mõnus pikk ja sile tee, aga samas pigem ongi ülerahvastatud, et kui näiteks rattaga tahad minna, spordi mõttes kiiresti sõita, siis seal on lapsevankrid ja rulluisud. Selles suhtes peab tähelepanelik olema ja kas kella laskma või siis väga palju aeglustama, nii et **ühtlast tempot ei saa väga hoida**.

Üldse need kohad, kuhu inimesed niimoodi koonduvad, on rattaga sõitmisel keerulised. Seal **peab ikka väga vaatama, et kellelegi otsa ei sõidaks**. No näiteks Stroomi ranna parklas on alati palju rahvast, siin sõidavad inimesed Rocca al Mare suunal, siis siin ostavad jäätist, mõned söövad, mõned tulevad parklast, mõned lähevad vasakule. Ei ole mingit põhjust, miks see kergliiklustee ei võiks minna sealt parklast teiselt poolt, siis ta ei pea üldse autodega ristuma, et seal on ruumi küll. Las see haru jääda neile, kes on teel Roccase.

Siin on see asi ka, et see on selline koht, kus paljud ratturid sõidavad hästi kiiresti ja siin tekivad täitsa ohtlikud olukorrad. Ja sealsamas lähedal Soodi tänava kandis teeb see kergliiklustee peaaegu 90-kraadise jõnksu, nii et ma olen paar korda ise sealt peaaegu välja sõitnud, mõjub kuidagi ootamatult; sa ei oota, et see kurv nii järsk on. Ja **kuna tee on hea, siis on kiirus suur**.

Need suured ristmikud on ka päris kohutavad tegelikult. Ehitajate teel näiteks peab väga kaudu passima või tuleb pikalt kohapeal joosta, sest seal on **hästi pikk fooritsükkel**. Et kui sa nüüd täpselt valel ajal satud, siis sa seisad 7 minutit ja ootad. Vaatad, kuidas autod lähevad. Ma olen ise ka autojuht ja eks need autod peavad ka kuskil sõita saama, aga mingi parem lahendus võiks seal olla. Seal muidugi on see ka, et inimene vajutab korra nuppu, ootab selle punase ära, jõuab sinna keskele, saab aru, et ta peab

Ehitajate tee ristmiku ohutussaar on väga väike ja fooritsükkel pikk

uuesti vajutama, siis üldiselt ta ei viitsi enam uuesti oodata, vaid ta **sõidab ka punasega üle**. Piinlik tunnistada, aga ise olen ka korduvalt punase tulega üle läinud, kui on võimalust olnud. Ei taha seal üldse passida.

Ja Ehitajate teel endal on need vaalud nii suured, et kui ma oleks vigane või ratastooliga, ma elu sees ei jõuaks üle sealt. Ja siis ma jäängi selle saare peale, mis on kaks ruutmeetrit kui sedagi. Ja siis ma nagu külitan seal. See **ratas ka ei mahu sinna saare peale ära, nii et siis ma olengi seal kuidagi pooleldi keset sõiduteed**. Selles suhtes ikka kohutav ristmik.

Eks neid natuke ohtlikke kohti ole veel, näiteks see Tuuliku tänava ristmik seal Veskimetsa kandis. Seal on see, et kui rullikatega tulla Nõmme poolt, siis saab jube hea hoo sisse ja tegelikult sa ei pruugi üldse pidama saada. Kui see auto sind ei märka või kui ta stoppmärkidest ei hooli, siis on siin nagu tõsiselt eluohtlik koht. Aga jah, Ehitajate teega võrreldes on muu ikka köki-möki.

Ilus rohefoon

Rohelus

Rohelus on omaette väärtus, sellepärast sai ju ka Hiiule kolitud. Ma ise küll arvan, et ei pea kõik kohad ka nii väga niidetud olema, et **mida loomulikum see asi on, seda parem**. Ei pea seal muru sees kondama ju. Me oleme elukaaslasega ka mõelnud, et võib-olla peaks oma aias ka laskma rohkem murul kasvada või jätma mingi lapikese kuskile, aga tegelikult meil seda murupinda nii kohutavalt palju ei ole. Ja kuna seal kõrge rohu sees on ikkagi puuke ka rohkem ja nii, siis oleme ikkagi niitnud.

Putukaväila puhul mulle küll meeldiks ka rohkem rohelist. Praegu ka on tore rattaga mööda vuhiseda ja loodust vaadata. Ja tulevikus ka, **kui see jalgrattatee viib läbi mingi põõsastiku – las ta viib, see on lahe. Aga see jalgrattatee peab korras olema**.

Ja ma mõtlen ka, et kui võimalik, võiks rohkem olla rohelist, kui et pannakse rohkem raha selle peale, et kuskil oleks kontsentreeritult värvilisi lilli, et oleks ilus vaadata. Võib-olla võiks raja peal olla rohkem suuri puid ka, mis äkki aitaksid seda **tuulekoridori kuidagi peatada**. Just sealt Õismäe kandist alates kuni Stroomini välja on selline sirge, kus tuul puhub.

Soovid

Paremini nähtavad liiklusmärgid

Mõnes kohas ei ole hoiatavad sildid piisavalt nähtaval (nt Akadeemia teega ristumisel), nii et ei panda tähele, et nüüd on ristumine autoteega.

Joogikraanid

Kuigi tihtilugu võetakse oma veepudel kaasa, oleks hea seda tee peal täita.

Rattaparanduspunktid

Praegu on neid Hiiul, aga mujal kergliiklusteel neid silma ei hakka. Oleks hea, kui neid oleks veel. Siis oleks kindlam tunne sõita ja saaks vajadusel nt rehvi täita. Rattaparanduspunkte saavad kasutada ka rulatajad.

Turvalisemad rattaparklad

Ratta parkimise jaoks oleks vaja turvalisemat süsteemi, et julgeks ratta tee äärde jätta või et saaks rahulikuma südamega ratta maha jätta ja näiteks välijõusaali kasutada. Näiteks Brüsselis on turvaline variant rattaparklaks, kuhu saab kinnitada kogu ratta ja raami, nii et rattur ei pea ise rattalukku kaasas kandma. See süsteem võiks olla näiteks ühiskaardiga kasutatav.

Kiirem fooritsükkel ja ühe fooritsükliga üle tee

Just Paldiski maantee ja Ehitajate tee ristmikul võiks teeületus olla jalakäijale ja jalgratturile kiirem. Praegu tuleb väga kaua oodata, mistõttu minnakse tihti punase tulega üle tee. Eriti ebameeldiv on see, kui peab kaks korda teeületust ootama – võiks ühe fooritsükliga üle tee saada.

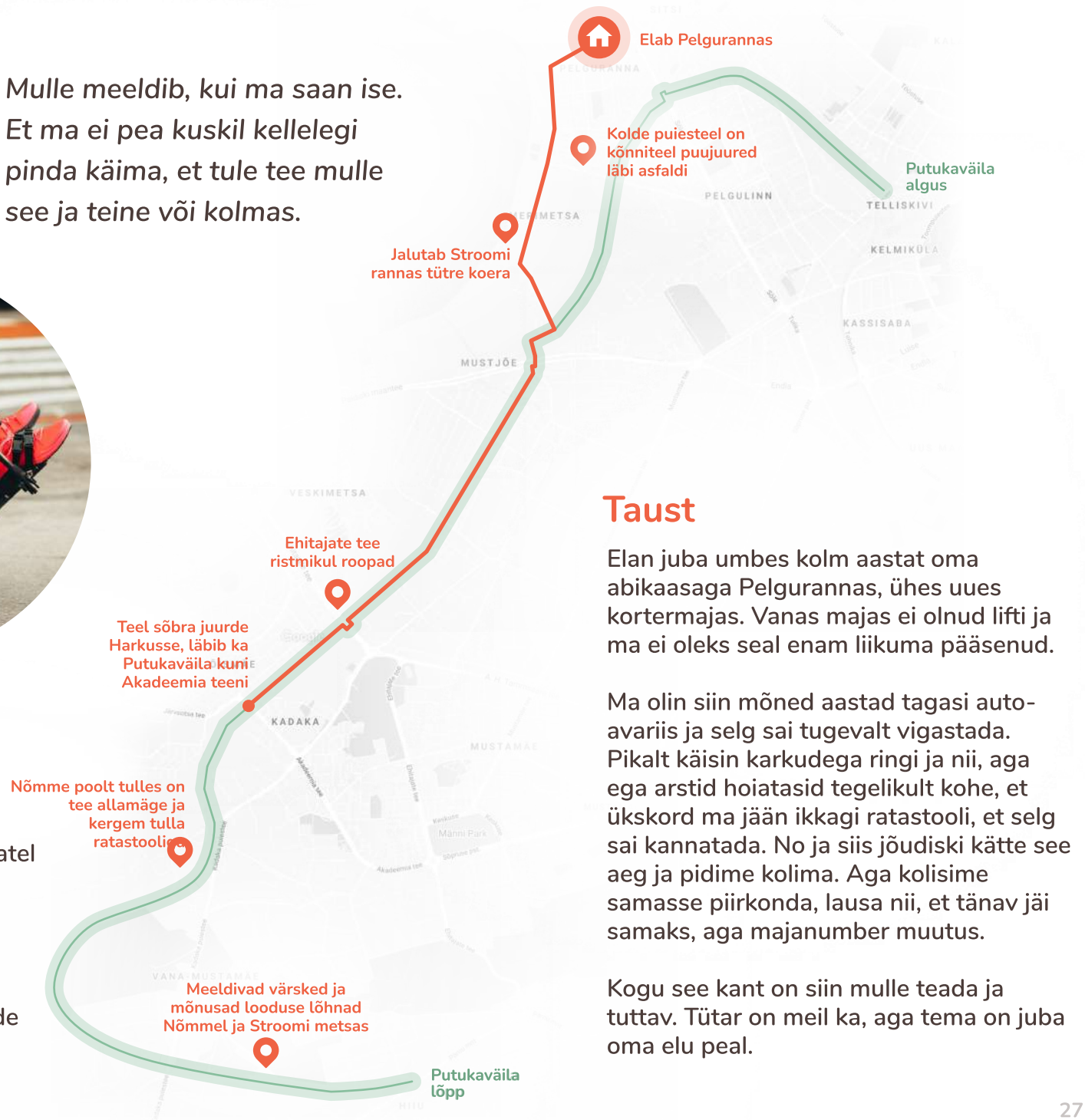
Hakkaja ratastooliga liikuja

“Mulle meeldib, kui ma saan ise. Et ma ei pea kuskil kellelegi pinda käima, et tule tee mulle see ja teine või kolmas.

- Kasutab elektriratastooli
- Väärtustab iseseisvust
- Liigub iseseisvalt paljudel erinevatel kergliiklusteedel
- Saab liikuda ainult asfaltteedel – pinnaskattega teed on välistatud
- Liikumine on hooajaline – külmade ilmade saabudes jääb tubaseks

Putukaväila persoonad

Putukaväilal liikumine

Ratastooliga ma saangi ise õues liikuda maist mingi septembri, oktoobrini kõige rohkem. Talvel ma istun kodus. Talvel ma ei saa. **Kui lumi on ja kui märg on, siis ma ei saa.** Olgu, talvel mõnikord ikka oma lõbuks käin ka, aga ikka harva. Kuna ma ei tunne oma jalgu, siis ma ei taha külma saada ja nii. **Aga soojal ajal ma sõidangi nii ringi, nagu tuju on.** Mulle meeldib õues olla.

Mõnikord toob tütar oma koera meile hoida, siis lähme koeraga Stroomi randa jalutama. **Vahel sõidan hoopis Reidi teed mööda** Piritale ja siis tulen sealt taksoga tagasi. Vahel käin sõbral Harkus külas. Siis ma natuke kasutan küll seda Putukaväila teed – lähen kuni Akadeemia teeni välja ja siis keeran ära selle Harku tee peale.

Olen muidu sõitnud küll seal Nõmme kandis ja Stroomi poole, et ma tean küll, kuidas ta läheb. Nüüd elektrilise ratastooliga sõites ei ole vahet, aga muidu tavalise ratastooliga on **Nõmme poolt ikka tunduvalt lihtsam tulla, sest et tee on allamäge.** Muidu vastupidi sul peab kättes ikka palju jõudu olema.

Tee iseenesest on hea, see korralik asfaltkate on hästi oluline minu jaoks. Aga lihtsalt mulle tundub kuidagi hästi igav see tee. Või ta ei vii mind kuskile teise punkti, mis minu jaoks oleks oluline. Et lihtsalt vahel, kui ma tahan vaheldust, siis ma lähen sinna ka.

Asfaltkattel on väga mõnus sõita, kuid pikad sirged on igavavõitu

Stroomi metsa ääres on mõned kohad, kus puujuured on asfladi ebaühtlaseks teinud

Probleemkohad

Minu meelest ei ole üldse hullu linnas liikuda praegu ratastooliga. Sõber ka ütleb mul, et võrreldes mingi 10 aasta taguse ajaga on kõik ikka hoopis parem, et kõik liigub ikka paremuse poole. Ja ega **mulle meeldib, kui ma saan ise. Et ma ei pea kuskil kellegile pinda käima, et tule tee mulle see ja teine või kolmas.** Ma saangi hästi hakkama, et probleeme pole.

Nojah, **ma ei saa seal sõita, kus asfaltteed ei ole**, sest mul ratastoolil esimesed rattad on väiksed, eksole. Iga serv, igasugune klibu, iga auk - pisike ratas korjab kinni selle. Aga eks ma ise tean seda ja vaatan, et kust ma siis minna saan. Mõnes kohas on küll nikerdamist, näiteks seal **Stroomi metsa ääres tulevad need puujuured läbi asfaldi.** Seal ma pean natuke manööverdama.

Mulle need autotee ristmikud muidu väga ei meeldi, seal peab ka nikerdama. Vaat, seal **Ehitajate teel on autodel roopad sisse sõidetud**, et seal on küll väga ebamugav, niuksed roopad on sees, et ma **panen nagu merelainetel.** Seal võib-olla võiks olla küll tunnel või sild, aga ma jälle mõtlen, et need, kes käsitsi tooli lükkavad, et neil võib ikka väga vaevaline olla see silla ületamine. **See ohutusaarest ülesaamine on ka seal natuke keeruline**, et ikka napilt jaksad ennast sealt kõnniteeservast üle vedada. Ja **roheline tuli on ka nii lühikest aega**, et ega ei tea, kas jõuab üle.

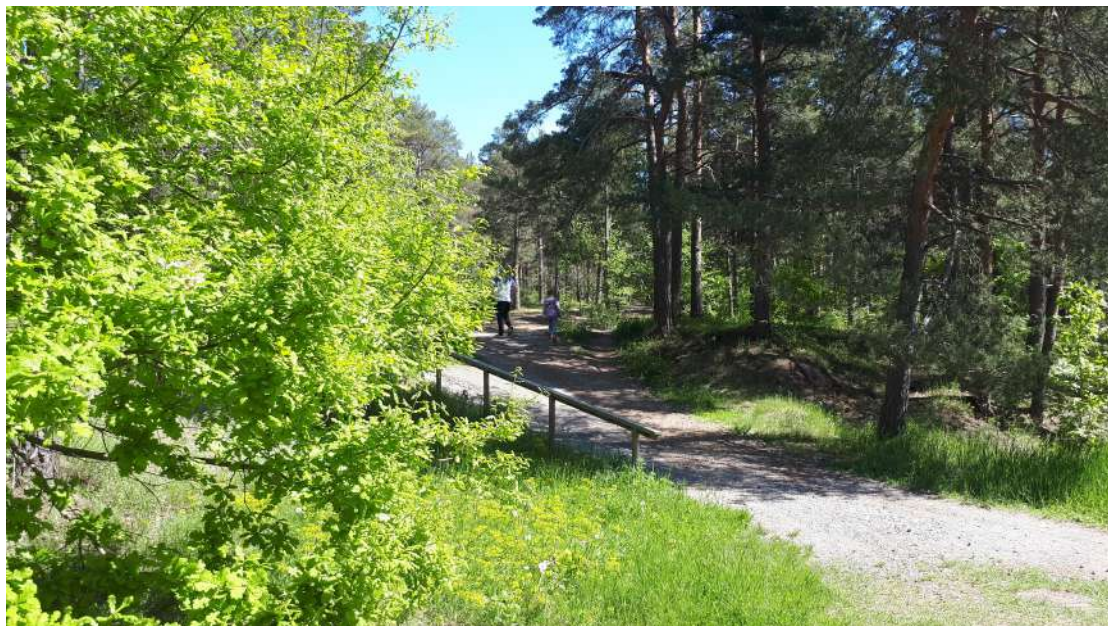
Talvel on ka keeruline, sa ei tea, mis seal ees ootab. Et tee võib tunduda lahti, aga kuskil kõnnitee lõpus on sul mingisugune hang ees ja siis on kogu lugu. Tule sama teed tagasi mitu kilomeetrit. Et sa ei pääsegi kuskile. Aga ei, selles suhtes ma ikkagi saan hakkama, et need on sellised väiksed asjad.

Rohelus

Mulle muidu väga meeldib, kui linnas on rohelist. Ma olen ise Lääne-Virumaalt pärit, et lapsepõlv saigi maal veedetud ja sealt ilmselt on see rohelse ja looduse armastus sisse jäänud. Nii siin Stroomi ranna kandis kui ka Nõmmel on hästi mõnus olla. Seal on kohe see eriline metsa lõhn ja **mulle need värsked ja mõnusad lõhnad hästi meeldivad.**

Ainuke asi on, jah, et ma pean sinna rohelsele juurde pääsema. Kui siin Kolde kandis nüüd hakatakse midagi ehitama, siis **minu jaoks on oluline, et seal oleks kasvõi kitsas riba asfaldi. Mina pinnastee peal ei saa liikuda.** Või noh klibu peal ja niimoodi. Minu huvi on see, et seal oleks mul ka võimalik liikuda.

Nõmmel on mõnus, aga on teid,
kuhu ratastooliga ei pääse

Soovid

Siledad/tasapinnalised teeületuskohad ristmikel

Heaks näiteks on ristumiskoht Tähetorni tänavaga (Harku terviseraja kirdeparkla juures), kuhu on ehitatud kõrgendatud ülekäik, et autod peaksid hoo maha võtma ja et kergliiklusteel liikujad saaksid sujuvalt üle tee.

Ühendatud kergliiklusteed

Ratastooliga liigutakse päris paljudel erinevatel teedel (nt Reidi tee), aga need ei ole omavahel ühendatud. Liikumise teeks sujuvamaks, kui saaks ühelt kergliiklusteelt hõlpsalt teisele.

Tunnel/sild suurema liikluskoormusega magistraalidele

Kuigi neil, kes lükkavad ratastooli käsitsi, võib silla/tunneli läbimine keeruline olla, tahetakse just Ehitajate tee ja Paldiski mnt ristumiskohale sujuvamat teeületust.

Asfalttee

Ratastoolis on keeruline sõita pinnaskattega teedel, seega on suur soov, et uutel teedel oleks vähemalt väike riba asfalti, et ka nemad saaksid sõita.

Stroomi randa ratastooli jaoks vette minemise koht

Stroomi rannas saab ratastooliga küll veele väga lähedale, aga mitte vette. Sellest võimalusest tuntakse puudust.

Varjualused

Vihmase ilmaga on väga keeruline sõita neil, kes lükkavad ratastooli käsitsi, sest rõngas, millest hoogu lükatakse, läheb vihmaga libedaks ja sõrmed libisevad sealt maha. Seega oleks hea, kui vihma korral oleks teeääres varjualuseid, kus saaks vihma möödumist oodata.

“ Kui mingi vihmapiiv tuleb, siis sa saad kuskile hetkeks minna alla. Praegu siin seda küll ei ole. Need vihmapiivad on ju vahest ka nii, et kümme minutit sajab ja siis saab edasi minna. Selles mõttes ma olen küll hädas olnud siin.

Krapsakas pensionär

“ Sa ei tea iialgi, mis selja tagant tuleb, eksju. Mõni ka vuriseb sust mööda. Sa ehmatad, sa võid kogemata astuda kõrvale. See mulle ei meeldi.

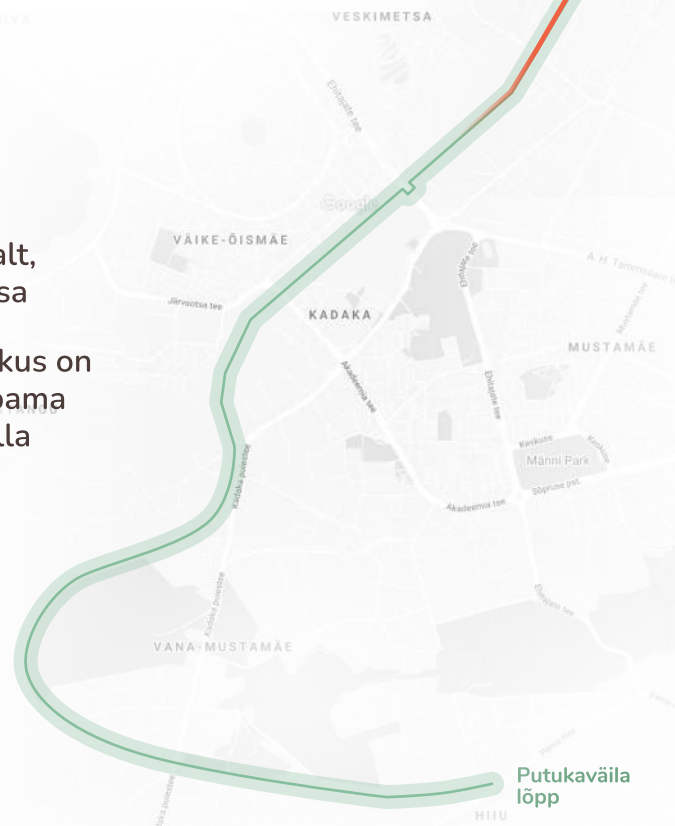
 Käib kergliiklusteel kõndimas

 Tõukerattad häirivad teda – need kihutavad ja mööduvad väga lähedalt, nii et on hirm, et talle sõidetakse otsa

 Eelistab liikuda kohtades ja teedel, kus on teisi inimesi, sest kui teda peaks tabama terviserike, saab keegi kohe appi tulla

 Putukaväila tee peal ei ole piisavalt pinke, kus jalga puhata

 Tahaks saada rohkem infot ajalehtedest

Läheneb Putukaväilale tihti Pelguranna suunalt

Meeldib Mustjõe eramajade vahel jalutada ja arhitektuuri vaadelda

Taust

Meie oleme abikaasaga nüüd ikka juba hea mitukümmend aastat Lasnamäel elanud. Me mõlemad oleme küll maalt pärit, aga elu tõi ikka kuidagi ära Tallinnasse. Aga väiksed linnad on mulle südamelähedased. Rohkem kui see suur Tallinn siin. Paide on ilus näiteks. Pärnu ka. Seal on rahulikum üldiselt. Rahvast vähem ja liiklus kindlasti väiksem ja õhk kindlasti puhtam.

Praegu olen juba pensionil, nii et kogu aeg tuleb endale ikkagi tegevust leida ja ennast liikumas hoida. Nädala sees käime abikaasaga palju kõndimas. Mul vend ja vennanaine passivad palju toas, ütlevad, et nii palju hädasid on küljes, et ei jaksa kõndida. No mul on ka, ega ma ka päris terve pole, aga sellegipoolest tuleb käia.

Hästi põnev on, et mis sellest Putukaväilast saada hakkab. Oh, mis minul vanainimesel seal enam teha või arvata, minu aeg hakkab juba vaikselt läbi saama, aga põnev on ikka, et mis need noored kõik välja mõtlevad. Nii vahva nimi ka, putukas ja väil, mõlemad on niuksed toredad.

Elab Lasnamäel

Putukaväilal liikumine

Ma ikka kõnnin mitu korda nädalas Putukaväilal ja ikka iga ilmaga. Väga vihmase ilmaga või talvel suure libedaga jään tuppä. Vanem inimene peab libedaga ettevaatlik olema. Võin käia nii hommikul, lõuna ajal kui ka õhtul, kuidas kunagi. Kui siin väga kuumad ilmad olid, siis katsusin kas kohe varahommikul ära käia või läksin alles õhtul kaheksa-üheksa ajal, kui see suur kuumus juba möödunud oli. Ega muidu ei oleks jaksanud.

Muidu on mul väga lihtne, et jalutan siit Lasnamäelt Kadrioru, seal istun trammi peale ja sõidan Maleva peatusesse. Sealt tulen kohe üle tee ja kõnnin mööda tänavaid Pelguranna poole. **Mõnikord võtan kepikõndi ka kaasa, siis teen natukene tempokamalt kepikõndi.** Kui on vähem jaksu, siis kõnnin Paldiski maanteele välja ja lähen sealt bussi peale ja otse koju tagasi. Kui on rohkem jaksu, siis kõnnin ikka sinna Veskimetsa poole, seal on selline väga armas eramajade kant. Siis ma natukene aega kõnnin mööda seda sirget teed, no sealt, kust vanasti see tsaariaegne raudtee läks. Aga siis ikka pööran sinna kõrvaltänavatele ja tulen sealt niimoodi siksakitades tagasi Paldiski maanteele. **Mulle meeldib seal tänavate peal rohkem sellepärast, et mind huvitab arhitektuur ja ehitus ja vaatan, mis keegi teinud on ja mida nad kasutanud on.** See on hästi huvitav.

Mul on ju nüüd lapselapselaps ka! Väike Maksim sai sellel aastal juba kolmeseks. Vahepeal tuuakse teda mulle ka mõneks tunniks hoida, siis me ikka sõidame koos trammiga siia Stroomi metsa jalutama. Meile mõlemale meeldivad väga sipelgad, neid me võime koos päev otsa vahtida. **Ja kui tee peal on mõni ilus lilleõis, siis selle olen ka ära korjanud.** Mulle meeldivad lilled. Noo, karikakraid on olnud vahest ja mingid kollased lillekesed, ma ei tea nende nime isegi. Noh, kui on ilusat midagi, ma olen alati ära võtt, ikka.

Mõnikord on tore hoopis kõrvaltänavate peal arhitektuuri imetleda

Probleemkohad

Oh, ei ole minul häda kedagi, pigem ikka ollakse viisakad. Autojuhid on ülekäigukohtadel aupaklikud kõik, jäävad seisma juba kaugelt. Ega ma ise ka ei taha väga tüli teha, et mis ma ikka komberdan ees. Katsun ikka nii vaadata, et parajasti autosid ei oleks, kui üle tee tahan minna. Abikaasa vahepeal ka nuriseb, et see Paldiski maantee ristmik on tüütu ja ei jaksa seal rohelist tuld oodata. Ega ta otseselt ei kurda, eks inimene harjub ju kõigega, tuleb lihtsalt ära oodata see roheline tuli. Aga ei, muidu on autojuhid ikka tähelepanelikud. Ainult need **autod tossavad koledasti**, peab lausa hinge kinni hoidma.

Suurel kiirusel mööduvad ratturid on hirmutavad

Vot siin kergliiklusteel seda on küll, et need **tõukerattad ja jalgrattad kihutavad hirmsasti**. Sa ei tea iialgi, mis selja tagant tuleb. See tee on ära jagatud küll, et ühelt poolt tuled ja teiselt poolt lähed. Kes eksib, see saab isegi riielda mõnikord. Ja hea küll, ratturitel on kellad, need annavad märku, et ma tulen. **Aga sa võid ehmatada ja kogemata kõrvale astuda**. Ja noh, vanainimene võib-olla kõigub ka natukene. Mulle on lapsed otsa sõitnud nii mitu korda. Nii et seda kihutamist ma siin tõesti kardan ja võiks need teed kuidagi paremini eraldatud olla. Või võiks inimesi harida, et ka mina tunnen ennast natukene vahetevahel ebakindlalt, et kas ma pean nüüd hüppama kraavi või võib see suur seltskond ratastega natuke tõmmata ennast teineteise sabasse, ei pea kõrvuti sõitma.

Pinke on ka siin tee peal vähevõitu. Mõnikord tahaks ikka istuda ja jalga puhata, aga näed polegi, kuhu istuda. Neid võiks rohkem olla, kui see on kergliiklustee niukene, siis **puhkamiskohti võiks ka rohkem olla**. Ja siis peab vaatama, et see pink oleks ikka varjus ja ei oleks selline kole, nii et prügikast kõrval uputab või oled juba peadpidi põõsas, nii et kihulased söövad pea ära, enne kui tagasi saad.

Kui ma üksinda olen, siis ma Stroomi metsa ei julge väga minna ikkagi. Ja väikese Maksimiga ka hoiame ikka tuttavatele radadele, kus on rohkem möödakõndijaid. Mul tervisehädasid ikkagi on, nii et kunagi ei tea, mis võib juhtuda. **Kui on vähem inimesi, siis ei ole kedagi, kes tähele paneks, kui mul halb hakkab.** Stroomile õnneks jõuab abi kiiresti, aga kui ma peaks seal Harku metsades kõndimas käima, siis ma küll ei tea, et kui minuga midagi reaalselt selle raja peal juhtub, siis kui kiiresti see abi sinna jõuab. Stroomi metsas on aeg-ajalt ka kodutuid liikumas näha, neid ma ka pelgan, sest kunagi ei tea, kuidas nad reageerivad. Kui neid märkan, siis pigem lähen ikkagi ringiga mööda.

Pinke on teekonnal vähevõitu ja sageli on need ilma seljatoeta. Ka võiks pinkide juures olla värvilisi lilli

Värvilisi õisi võiks rohkem olla

Rohelus

Muidugi rohelust oleks vaja rohkem, see ka puhastab õhku ju. Puid, põõsaid, kõiki. Rohkem muru, muruplatse või parkisi. Ei pea iga nurga peal kohe maja olema. Võiks ju mõned tühjad kohad jätta näiteks rohealaks. Aga meil on siin nii, et kui mingi koht on, kohe maja püsti jälle ja. Nii ikka ei saa. Minu arust võiks rohelust küll rohkem olla.

Aga rohelus peab ikka hooldatud olema. Muidu tuleb sinna umbrohi, sinna tulevad muud maltsad sisse ja asjad ja neid ei ole ilus vaadata. Lõpuks kasvab nii võssa, et ei ole enam muud midagi näha kui heina. Ei ole tarvis just iga päev niita, aga peab ikka natuke hooldatud olema, kindlasti kohe. **Ma olen maatüdruk, ma tean, et tuleb lasta taimedel elada ja õitseda,** aga meeles pidada, et loodus tahab ikkagi mingi aja tagant niitmist ja hoolitsemist, et ta saaks uueneda. **Kui täitsa niitmata jätta, siis jääb lõpuks alles üks võsane padrik,** mis ei ole kellelegi hea – ei putukatele ega inimestele.

Soovid

Kontserdiplatsid

Putukaväila trassil võiks olla mõni selline koht, kus saaks kontsertidel käia, näiteks mingitel platsidel või väljakutel.

Pingid

Putukaväila ääres on pinke vähevõitu. Vanematel inimestel oleks hea aeg-ajalt istuda ja jalga puhata. Kasuks tuleksid pingid, millel on seljatugi. Pinkide juurde võiks rajada rõõmsavärvilisi lillepeenraid, et oleks, mida vaadata.

Jagada teavet trükimeedias

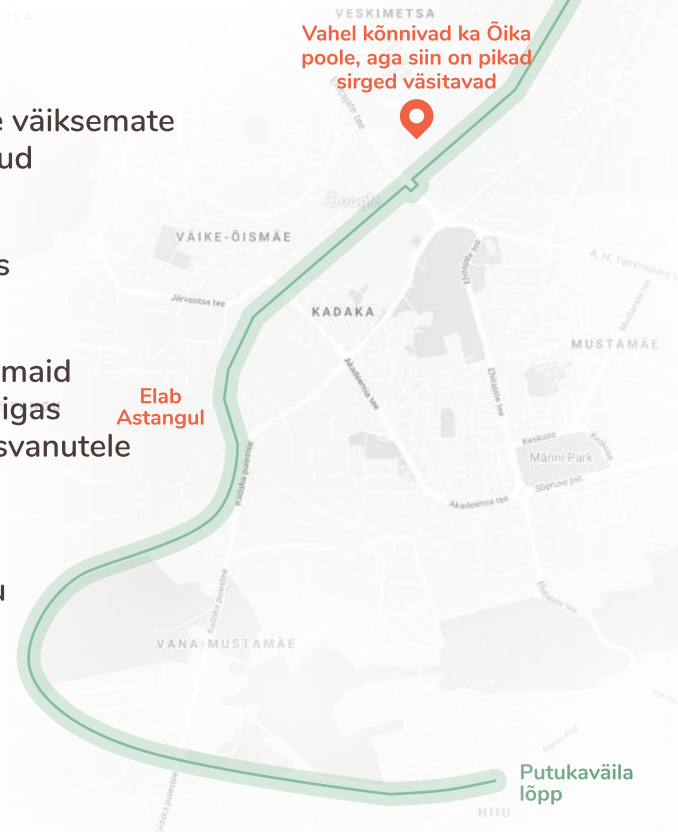
Vanemad inimesed kasutavad internetti harva ning tunnevad end seetõttu ühiskonnast ja infoväljast välja lõigatuna. Ka Putukaväila kohta võiks teavet jagada linnalehtedes, et ka vanematel inimestel oleks võimalus end põnevate arendustega kursis hoida.

Kogenud lapsevanem

“Ma ei olegi selle mõttega läinud, et ma ise saaksin mingi teekonna läbitud või midagi sellist. Ma tahan, et lastel oleks huvitav.

- Liigub kergliiklusteel peamiselt pere väiksemate laste tõttu, sihtkohaks mänguväljakud
- Tunneb muret eelteismelise poja pärast, kelle seltskonnal ei ole linnas mitte kusagil olla
- Sooviks linnas näha mitmepalgelisemaid mängu- ja vaba aja veetmise alasid igas vanuses lastele ja miks mitte täiskasvanutele
- Loodus on oluline, ent peaks olema piisavalt hoolitsetud, et puugid, rästikud jms ei kujutaks endast ohtu
- Näeb, et kergliiklusteel kulgemine on tegelikult stressirohke ja väikestele lastele ohtlik

Taust

Elame abikaasa ja kolme lapsega Mustjões. Leena on aastane, Anna neljane ja Robert on juba 13, suur poiss, toimetab rohkem iseseisvalt ja koos sõpradega ringi. Anna käib lasteaias, Leena on minuga kodus.

Siin on väga mõnus elada, Mustjões on oma vaib, kõik on vanad majad, meie tänavalgi veel on ühel inimesel see vändaga kaev õue peal ja kuded kirevad. Seda rohelist ja vanade õuede atmosfääri ja seda kõike on siin palju.

Jalutame lastega palju ka siin väikestel tänavatel. Need, kes on võõrad, kõnnivad ikka mööda seda sirget. Tegelikult vaimsalt on meil siin kaks küla – Veskimetsa ja Mustjõe. Kuigi kogu asumi nimi on Mustjõe. Koha-identiteet on siin oluline.

Siin on asukoha mõttes ka hea, meile on oluline, et lastel oleks logistiliselt lihtne käia koolis, trennis ja sõprade juures. Et nad saaksid ise hakkama, ei peaks neid autoga vedama.

Kohalik mänguväljak, kus jätkub mängulusti pigem pisematele

Putukaväljal liikumine

Vahel käime abikaasa utsitamisel kahekesi ka jalutamas, aga **enamasti liigun ikka koos lapse või lastega**. Hommikul viime kella üheksaks Anna lasteaeda ja seejärel läheme Leenaga mänguväljakule – kui just suurt vihma pole, veedame hommikupooliku väljas.

Nädalavahetustel mõnikord sõidame perega ratastega, meil on see rattakäru ka, sinna on hea väiksemad sisse panna. **Ratastega sõites proovime ikkagi jõukohaselt pikad ringid leida ja mida vähem liiklust, seda parem**. Aga igapäevaselt käime palju Pelgulinnas ja Stroomi rannas.

Stromka on üldse lahe, kõik need kultuurid ja vanused ja inimesed ja seal saab kõike teha, ei ole piire. Ma tean, et seal on ka laste sünnipäevasadid tehtud, kus terve metsaalune on mingeid marakratte täis, kes kostüümidega jooksevad ja mingi mereröövel on tellitud neid kantseldama. Ja sealkandis on nii palju mänguväljakuid väikestele lastele. Igaks päevaks valime uue. Mind muidugi veidi häirib, et need mänguväljakud on nii üheülbalsed, nagu oleks terve Euroopa peale üks tootja, kes täpselt samasuguseid atraktsioone treib. Loomingulisust ja fantaasiaruumi võiks rohkem olla, **sega meil ei ole üldse linnaruumis. Sellist nagu vaba, loovat mänguruumi**. Tegelikult muidugi väikelastele ongi kõige lihtsam linnas tegevust leida, teistega on keerulisem.

Kui räägime haljasaladest ja puhkeosadest, siis siukene **inimestest hoolimine lõppeb kuskil 7-8 eluaasta peal ära, et kui sa ei taha enam liumäest alla lasta**. Siis hakkab peale, kui tahad pingil istuda, 60-70 juurest. Seal vahepeal on jube vähe. Vaatan Robertit ja tema sõpru, lausa kahju hakkab – neil lihtsalt ei ole kusagil olla. Kodu lähedal on nad siin ühes parklas, põõsaste taga, hängivad ja sõidavad tõuksidega ja teevad trikke.

Ei olegi selliseid mõnusaid kohti, kus olemise eest raha ei taheta ja mis on eakohased, reaalselt neil ei ole midagi mittetasulist või vabas õhus teha. Vahepeal juba taheti seda noortekeskuse kõrval olevat rularampi ka kinni panna. Praegu on vist see kompromiss, et vist ei panda kinni, aga et valgustust ka ei tehta, et nad sõita ei näeks. Siis põrkavad kokku ja lähevad nuttes koju ja siis saab rahu. Ja kõik ju ei sõida ka rula või tõuksiga, see on ka natuke selline, et aa, kui teismeline, et siis skatepark.

Eks nad mõnikord sõidavad tõuksidega piki seda kergliiklusteed ka, Õika poole. Me mõnikord käime väiksematega ka sealpool jalutamas, kui mänguväljakutest kõrini on. Aga siit eramajade vahelt välja jõudes on nagu **liiga pikk maa, kus mitte midagi ei toimu**. Kuigi muidugi lapsed suudavad end igasuguste asjadega lõbustada. Suurem laps jääb seisma, korjab võilille üles, puhub. Astub sammu, järgmine. Ma ei olegi selle mõttega läinud, et ma ise saaksin mingi teekonna läbitud või midagi sellist. **Ma tahan, et lastel oleks huvitav.**

Stromkal on mõned päris ägedad mänguväljakud väikestele lastele. Aga suuremate laste peale ei ole mõeldud.

Kui kergliiklusteel on palju liikujaid, peab lapsel eriti hoolega silma peal hoidma

Putukaväila persoonad – Kogenud lapsevanem

Probleemkohad

Nende jalutuskäikude juures on veel see ka, et kuna laste jaoks on vahemaad pikad, siis nende jaoks on see saavutus, kui nad jõuavad järgmise pingi juurde. Ja siit Õismäe poole minnes tegelikult **ei olegi väga pinke, kus puhata. Ja lastega on muidugi vaja WCsid** ka, neil ju see, et kui häda tuleb, siis on kohe vaja.

Pelgulinna poole minnes on see vastik Paldiski maantee. Õnneks ei pea seal ääres kõndima, kõige hullem osa üldse Paldiski maanteest on kindlasti see Hipodroomi ees olev tee, mis on täiesti võimatu. Üle tee minek ei ole nii hull, näiteks võrreldes Ehitajate teega. Aga seal tehakse hästi palju ka nii-öelda ohtlikke manöövreid, et **jalakäijad ja jalgratturid ei viitsi seal tuld vajutada ja siis sõidavad lihtsalt üle punasega**. Kui kergliiklusteel liiklusvool on nii suur, siis on ilmselge, et paljud ikkagi ei viitsi oodata seda rohelist tuld. Üldse muidugi lastega suure liiklusega kohtades on päris hirmus. Isegi nagu käest kinni käies on selline tunne, et **hoiad last – vere surud kinni tal randmest, et ta jumala eest ära ei rebiks kuhugi**, oma asja ei hakkaks mõtlema.

Ega see kergliiklustee ka muidugi superohutu ei ole. Mina ei tunne vabalt ennast, et **see ei ole siuke vaba jalutuskäik, vaid pigem selline, et kogu aeg pinge on sees**, et kas te olete nüüd tee ääres ilusti, et ärge hüpake ette ja ära jookse ette. Üritan siis pigem tee serva hoida nendega ja suurem, Anna, saab sellest nagu aru ka. Aga kui ta on liiga palju eest ära saanud, siis tal tuleb fantaasia peale ja siis ta võib igasuguseid asju teha. Siis ma üritangi olla suurema lapse tempos.

Meil kodu lähedal on lisaks siis see jama ka, et need kraavid on väikestele ohtlikud – ei ole aru saada, kui sügav see kraav tegelikult on, ja kui nad korrakski kõrvale kalduvad, võib õnnetult lõppeda.

Lastele meeldib tee äärest võililli noppida ja puhkuda

Rohelus

Ma arvan, et roheline linn peab olema mõeldud just inimestele, mitte autodele. Ja siis teeb linna roheliseks just see, et oleks ka neid muru- ja pargialasid, et ei tekiks seda tunnet, et oleks igal pool asfalt ja kivi ja betoon. Minu jaoks isegi see **kõrgusesse ehitatav roheala ei ole väga roheala**. Et need, kes katustele teevad mingeid muruplatse või mesilaste tarusid. Et ma ei tea, mina tänaval kõndijana ei näe seda, mis seal üleval toimub. **Ma tahaks ikkagi alt selle looduse kätte saada.**

Iga päev ei peaks muru niitma ka, las ta kasvab. Aga meil on ka muu elusloodus, puugid ja rästikud-nastikud, neile see kõrge rohi meeldib ja seda peaks kuidagi maandama. Kui on mingid käidavad alad, siis nende ümbrus võiks niidetud olla, just nende turvariskide pärast, mis on ka ise loodusest lähtuvad. **Et sa ikkagi näed, millele sa peale astud.**

Meil on suure aiaga maja, mulle meeldib vabal ajal peenarde vahel toimetada. Varem oli pisikeste kõrvalt selleks vähem võimalusi, nüüd nad saavad kodus olles juba veidi pikemalt omapäi hakkama, Robert aitab noorematel silma peal hoida. Või kui üksi olen, panen lapse magama ja teen aias midagi või kui teen lugemispausi, siis ikka oma aias, võrkkiiges.

Lisaks on **väga oluline et lapsed saaksid õues olla oma kodu lähedal**. Norras räägitakse, et lasteaialapsed on kogu aeg õues, 9 tundi, ja nemad on veel rohkem põhjas, et kui nemad suudavad seda, siis miks meie ei suuda oma kliimas. Eramajade lastel on see muidugi veidi lihtsam.

Soovid

Loodusõpe

Keskkonnaharidus võiks olla integreeritud linnaruumi, et lapsed saaks ümbritsevas roheluses loodust ja keskkonda toetatult avastada. Oluline on mõelda ka täiskasvanutele ja aidata neil lapsi õpetada – seletavad sildid, koos mängitavad mängud jms. Linnaloomadesse suhtutakse ka väga positiivselt – Pelguaiia lähedale mägiveised!

Loomingulised alad lastele ja noortele

Tahetakse kohti, mis ei oleks nii piiratud ja kus pigem looduslikud atraktsioonid inspireeriks lapsi ja noori ise tegevusi välja mõtlema.

“Võta ja sõida” mänguasjad

Kepphobused, jooksurattad jms, mis on ühiskasutuses. Väikelapsed tüdinevad tegevustest kiiresti, siis tahaks näiteks jooksuratta teepervele jätta ja hoopis tõuksiga edasi kihutada. Putukaväila trassil võiksid mingite vahemaade tagant sellised “laenutusjaamad” olla, kuhu eelmisest kohast võetud liikumisvahend tagasi panna.

Tarbimisvabad ja sõbralikud kohad teismelisele

Peale rulaparkide ei ole noortel avalikus ruumis kohta, mis on nende jaoks mõeldud ja kus nad saavad vabalt ning ilma täiskasvanute poolt tuleva hukkamõistuta olla.

Saavutuskohad

Kõige pisematele – lapsed väsivad kiiresti ja lapsevanemate jaoks on hea, kui lühikeste vahemaade tagant on kasvõi pingid, mis kõndides sihtmärgiks võtta ja kuhu jõudmisel saab last tunnustada (ja veidi puhata).

Mänguväljakud tervele perele

Suurem osa tänaseid mänguväljakuid oma liivakastide ja väikeste liumägedega on mõeldud väikelastele. Võiks olla rohkem kohti, mis pakuks tegevust ka suurtele lastele ja miks mitte täiskasvanutelegi – näiteks turnimispüramiide.

Lapsed räägivad

Mul on mänguväljakul igav olla siis, kui ma juba tean, mis seal on. Kui mul on kõik mängud ja turnimised ära proovitud.

“Mul on mänguväljakul igav olla siis, kui ma olen seal juba väga mitu korda käinud.

– Eleonore (7)

Ma ei taha mänguväljakul mängida siis, kui seal on väga väikestele lastele mõeldud asjad. Sellised väikesed kiiged ja liumäed.

“Mulle ei meeldi titekas mänguväljak, kus on liiga titekad asjad.

– Oskar (6)

Mulle meeldib vees hullata. Nii äge on, kui saab vees mängida ja veesõda pidada ja niisama ujuda. Ja hästi lõbus on, kui saab vette liugu lasta.

“Suvel meeldib mulle õues Jacobi juures basseinis käia.

– Madli (7)

“Mulle meeldib sõpradega vees möllata.

– Emily (7)

Need kätekad on nii lahedad! No et saab kätega nagu ronida ja rippuda.

“Mulle ei meeldi selline mänguväljak, kus ei saa turnida.

– Ralf (6)

Talvel on nii lõbus lumes mängida. Siis saab ka lumesõda teha ja uisutada ja kelgutada.

“Talvel meeldib mulle lumehangedesse lumekoopaid kaevata.

– Stefan (7)

Soovid

Luu sellised mänguväljakud, kus on võimalik mänguasju/vahendeid vahetada

Näiteks kevadel on ühed asjad, suvel tuuakse juurde veemängud ja talvel mõelda, kuidas saaks lund kavalalt ära kasutada. Nii on lastel pidevalt midagi uut avastada.

Liumägi võiks maanduda basseini

Tekitada alale treppe-redeleid-puunne

Ronimine ja turnimine on laste seas väga hinnatud. Luua selleks võimalusi.

Nööriga võiks saada kuskilt kõrgelt alla lasta

Lastele meeldib kõrgelt alla lasta ja ronida, seega seiklusrada koos *zipline*'iga meeldiks lastele kindlasti.

Jätta ruumi selleks, et oleks võimalus üheskoos midagi ette võtta või lihtsalt koos mängida

“ Mulle meeldib õues kulli mängida.

“ Talvel meeldib mulle õues lumesõda teha.

Noored räägivad

Mul on sõbrad mööda Tallinnat laiali, nii et täiesti oleneb, mis me teeme ja kus me kokku saame. Kui ratastega sõitma lähme, siis saame tavaliselt seal Merimetsa rannas kokku. Siis käime ostukeskustes, peamiselt Kristiines ja Solarises. Istume seal niisama, ajame juttu. Vanalinnas käime ja üldse niisama jalutamas, ajame jällegi juttu. Piknikke teeme vahel. Et täitsa oleneb, mis tuju on.

Kui rattaga sõitma lähme, kohtume Stroomil

“Minu sõbrad on hajutatud üle Tallinna ja paar inimest elavad üldse Peetris, nii et meil viimasel ajal on muutunud kokkusaamine palju keerulisemaks. Aga muidu, kui me saame kokku, siis me saame tavaliselt kokku ikkagist kuskil seal Merimetsa kandis.

– Julia (17)

“Kui sõpradega rattaga sõitma minna, siis Kakumäelt tuleb sinna otse jalgrattatee, nii et kui just ratastega kokku saada, siis Merimetsa mets ja Stroomi rand.

– Gregor (16)

“Piknikke rannas. Mulle meeldib teha Kakumäe rannas.

– Ronja (16)

Sageli kergliiklusteid ei markeerita

Minu meelest on jalgrattateedega Tallinnas ikkagi üsna suur jama. Siin on mingid teed korda tehtud, aga ainult selleks, et saaks öelda, et on korda tehtud. Ikka lõpevad need jalgrattateed üsna jaburalt keset teed ära ja pole ühtegi silti, mis märku annaks, et tee saab otsa. Kuidagi pole ühendatud ka need erinevad rattateed, on nagu jupiti neid mööda linna laiali. Keskkonnas on natuke õudne rattaga sõita – ma kardan, et ma jään auto alla või sean ise kuidagi inimesed ohtu. Jalakäijad ka ei oska arvestada selle rattateega, suht tihti kõnnivad keset teed. Ega meil ei markeerita ka neid teesid väga, nagu oleks värvist kahju kellelgi. Ja nii palju on pimedaid nurki, ma olen ikka mitu korda inimestega kokku pannud.

“Muidu meil üks probleem Tallinnas on ka see, et kõik teed on nii halvas seisus, et seal vahest ei ole näha, kus sul see keskjoon on, mis jaotab. Kellelgi oleks nagu kahju värvist.

– Julia (17)

“Seesama kant, kus asub see punane tee autotee vahel, kui sa hakkad pärast seda Kristiine silda sinna Väike-Ameerikasse sõitma. Siis seal on siuke pime nurk, et sa ei näe üldse sealt ette. Seal ma olen inimesega kokku pannud. Ja siis ma olen pannud selle mingi katlamaja, selle, mis on Telia maja juures. Ma olen seal ka, nii et see vend, kellega ma kokku panin, ma kukkusin mingi poolenisti autoteele umbes.

– Ronja (16)

“No näiteks, kui sa tahad rattaga vanalinna sõita, siis Estonia puiesteel, ma tean, et see tehti korda, aga kui sa sõidad linnavalitsuse majast mööda, siis see tee lõpeb sõna otseses mõttes keset autoteed. See just tehti korda ja see tehti korda, et lihtsalt märkida, et see on nüüd korras. Tegelt see ei vii sind kuhugi, see viib sind keset teed. See on väga veider.

– Gregor (16)

“Inimestel ei ole seda harjumust, et on jalgrattatee. Kuigi neil on kõrval jalakäijatee, siis nad lihtsalt ikka kõnnivad jalgrattatee peal. Ja isegi, kui seal on 300 meetrit jalgrattateed, siis kui seal inimesed kõnnivad peal, siis seal endiselt väga mõtet ei ole.

– Ronja (16)

“Kui ma sõidan jalgrattaga, siis näiteks mööda Kultuurikilomeetrit. Kesklinna ma ei lähe jalgrattaga, sest ma lihtsalt tean, et ma ei saa seal väga hästi hakkama. Kas ma pean siis väga aeglaselt sõitma ja ma riskin sellega, et ma võin auto alla jääda, või ma tekitan teistele inimestele ebamugavusi seal.

– Julia (17)

Mõned kohad ikka on linnas sellised, kus ma väga ei taha üksi käia. Ega väga hilja õhtul mul ema ei lubagi välja minna, aga mul pole pimedas midagi väljas väga teha ka. Aga ikkagi Merimetsas, Koplis ja Balti jaamas liigub seda kahtlast rahvast. Noh, oleneb kellaajast ka natuke. Aga seal pigem siis käin sõpradega koos. Tüdrukute jaoks on see ka, et mehed vahepeal karjuvad mingeid asju, see on ebameeldiv. Poistel sellist asja väga ei ole.

“Stroomi ranna ja Kopli kant on üleüldse on selline, kus ma pigem käin sõbrannaga. Balti jaamas on ka kahtlast seltskonda.

– Ronja (16)

“Viljandis me olime sõbrannaga mingi kaks tundi ringi käinud ja meile oli mingi neli korda karjutud. Üleüldse mehed karjuvad mingi “kss-kss-kss” ja kõike muud.

– Ronja (16)

“Balti jaamas ikka õhtuti on siuke veider grupp inimesi. Aga ma arvan, et mul nii palju kogemust sellega ei ole. Võib-olla ka lihtsalt sellest, et ma olen meessoost ja mul on vedand.

– Gregor (16)

Puid võiks linnas rohkem olla

Rohelust võiks minu meelest linnas rohkem olla. Tallinnas on üsna hästi, et on neid parke ja nii, aga alati võiks veel rohkem olla. Vanalinnas mingi munakiviteele väga ei saa puid istutada, aga mingi võimaluse leiaks ikka. See mõjuks kopsudele ka paremini.

“Kui liikuda ringi kusagil, ma ei tea, Hispaanias, siis igale poole on ikka mahutatud see puude või põõsaste selline alleekene, kasvõi kahe sõidutee keskele. Rohelust on väga palju rohkem võrreldes Tallinnaga ikka.

– Helen (16)

“Kui oli siin 30 kraadi, siis kesklinn oli üks palav koht, kus ei olnud mitte mingit rohelist ala. Konkreetselt kesklinnas ei ole mingit rohelist ala, kuhu minna. Ehk siis jah, see on kuskil Merimetsas, see on linna ääres, aga kesklinnas otseselt nagu mingit head kohta ei ole.

– Julia (17)

“Ma ei näe, kuhu neid puid näiteks panna kesklinnas.

– Gregor (16)

“Iseenesest mõistetav, et on roheline linn. Enda seisukohast mõeldes, ma ei tahaks kunagi isegi mõelda selle peale, et ei oleks roheline miski. Et ei mõtle keskkonnasõbralikult.

– Maia (16)

Kui ma nüüd mõtlen, siis neid niisama olemise kohti võiks võib-olla rohkem olla linnas. Praegu käime näiteks ostukeskustes, seal on soe ja vari pea kohal ja saab vabalt istuda ja juttu ajada. Kui oleks sellised kohti linnas veel, siis äkki isegi käiks seal.

“Võib-olla see oleks hea tõmmekas, kui on park ja seal on tasuta wifi ja palju pinke, et siis võib-olla ei istuks nad ostukeskuses, vaid istuksid pargis.

– Janeli (16)

Soovid

Teha alasad, kus saab niisama aega veeta

Koht, kus ilmastikuolud ei mõjuta ja saab niisama olla ja sõpradega juttu ajada, muusikat kuulata jms.

Lua kohti, mida jalutamisel n-ö sihtmärgiks võtta

Et oleks, kuhu jalutada.

“ Rohelust ja neid kohti, kuhu jalutada, võiks alati rohkem olla.

Märgistada paremini eri tüüpi teed

Siis oleks selgem, milline liikleja millist teed kasutab ja oleks võimalik vältida ka kokkupõrkeid ja õnnetusi.

“ Lihtsalt rohkem värve on vaja. Rohkem värve ja rohkem märke.

Linnapilti rohkem Bikeep rattahoidjaid

“ Üks asi, mida ma olen märganud ja mis on väga hea, /-/ on need Bikeep rattahoidjad ja tõukerattahoidjad. Need on, hästi kasulikud. Ma olen neid mitu korda kasutanud. Et neid igale poole.

Teha jalgrattateed korda ja need omavahel paremini ühendada

Eriti hea oleks omavahel ühendada Hiiu ja Männiku kergliiklustee ning luua ühendusteid ka Reidi teega.

“ Teede ühendamise osas – üks tee, mis on alati seganud mind, on see Hiiu ja Männiku ühendamine. Et Männikust läheb üks hästi suur tee, mis ühendab väga suurt osa jalgrattateid. Et kui Hiiule ja Männikule teha ka ühendatud jalgrattatee, see oleks nagu väga hea. Ning samuti ka Reidi tee ühendada ükskõik mis teega.

RAK RAKENDUSLIKU
ANTROPOLOOGIA
KESKUS

2021